

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Çin üçüncü çeyrekte de istikrarlı büyümesini sürdürdü.

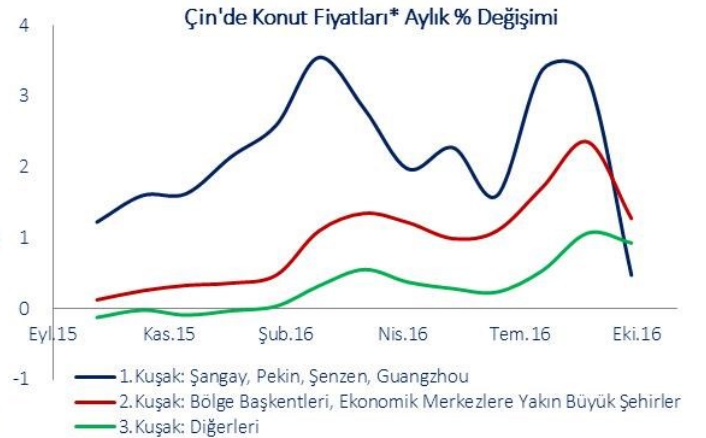
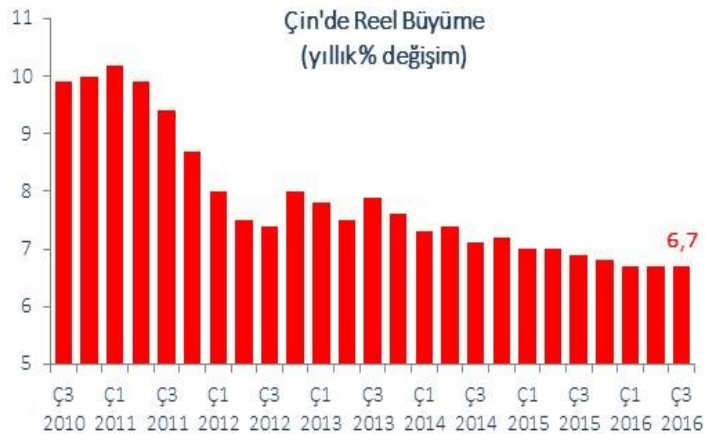
Çin ekonomisi yılın üçüncü çeyreğinde de ilk iki çeyrekte olduğu gibi %6,7 oranında büyüdü. Böylece, 2016 yılında büyümenin resmi hedef olan %6,5-7 oranında gerçekleşeceğine yönelik beklentiler güçlendi. Artan kamu harcamalarının ve perakende satışların ılımlı seyrinin üçüncü çeyrek büyümesinde etkili olduğu gözlenirken, sanayi üretimindeki büyümenin aynı dönemde ivme kaybettiği görüldü. Üçüncü çeyrek büyümesinin beklentilerin üzerinde gerçekleşmesine gayrimenkul sektörü ve kamunun altyapı yatırımlarındaki artış da katkı sağladı. Öte yandan, Çin'de büyümenin kamu harcamalarına ve konut sektörüne dayalı seyrine devam etmesi, büyümenin sürdürülebilirliğine ilişkin endişeleri artırıyor. Nitekim IMF ve OECD, Çin'de büyümenin 2017'de ivme kaybederek sırasıyla %6,2'ye ve %6,4'e gerileyeceğini öngörüyor.

Çin'in dış ticaret fazlası daralıyor.

Kasım ayında dolar cinsinden ithalat Eylül 2014'ten bu yana en hızlı artışını gerçekleştirirken, ihracat düşüş beklentilerine rağmen Mart ayından bu yana ilk kez yıllık bazda artış kaydetti. Hem ithalat hem de ihracatta gözlenen beklentilerden olumlu görünüm küresel talebin toparlanması ve emtia fiyatlarındaki artışın da birer göstergesi olarak değerlendiriliyor. Nitekim, Ağustos ayından beri 50 eşik seviyesinin üstünde seyrederek imalat sanayiindeki büyümeye işaret eden Çin imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksinin (PMI) Kasım ayında Nisan 2012'den bu yana en yüksek değeri olan 51,7'ye ulaşması ve Caixin hizmetler PMI'nın son 16 ayın en yüksek seviyesine çıkması yurt içi talebe yönelik olumlu değerlendirmeleri teyit ediyor.

Konut balonu ile mücadele devam ediyor.

Konut sektörünün desteğiyle 2016 yılı büyüme hedefinin yakalanacağına neredeyse kesinleştiği Çin'de, konut fiyatlarının rekor seviyelere ulaşması ekonomide varlık balonu endişelerinin sürmesine neden oluyor. Bu endişenin bölgelere göre farklılaştığı, fiyat artışlarının daha düşük segmentteki diğer şehirlerden ziyade birinci kuşak şehirlerde yoğunlaştığı görülüyor. Ağustos ayında büyük şehirlerdeki yıllık %30'dan fazla fiyat artışı sonrası gayrimenkul alımına yönelik çeşitli sınırlamalar getirilmesi bazı şehirlerde fiyat artışlarında yavaşlama sağlasa da yukarı yönlü trendin sürdüğü görülmüştü. Ancak, Kasım ayına ilişkin açıklanan veriler alınan önlemlerin etkilerinin gözlenmeye başlandığına ve birinci kuşak şehirlerinde konut fiyatı artışlarının arzu edilen ölçüde gerilediğine işaret etti. Çin'de politika yapıcılar konut sektöründeki fiyat artışlarının sektörde ve ekonomide kriz yaratacak ölçüde gerilemesinin önüne geçerek, fiyat artışlarının tedrici ve kontrollü bir şekilde gerilemesini hedefliyor.

Kaynak: Datastream, Reuters, NBS (*) Ticari pazarda yeni konut fiyatları

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Yapısal reformlar 2017'de de gündemde olacak.

Çin'de atıl kapasite sorununa ve diğer yapısal problemlere çözüm aramak için 2017 yılında arz yönlü reformlara ağırlık verilmesi bekleniyor. Ayrıca, talepteki olası bir yavaşlama da hükümetin karşılaşılabileceği riskler arasında yer alıyor. Konut sektörüne sağlıklı bir görünüm kazandırılmasının yanı sıra sektörel borçluluk oranlarını kontrol altına almaya çalışırken aynı zamanda hedeflenen büyüme oranlarına ulaşılmasının oldukça zorlu bir sürece işaret ettiği belirtiliyor. Çin, 2010 yılındaki milli gelirini 2020 yılına kadar iki katına çıkarmayı hedeflerken, söz konusu hedefe ulaşmak için ülkenin her yıl en az %6,5 ekonomik büyüme gerçekleştirmesi gerekiyor.

Yuan dolar karşısında değer kaybetmeye devam ediyor. Merkez Bankası rezervleri yılın en hızlı düşüşünü gerçekleştirdi.

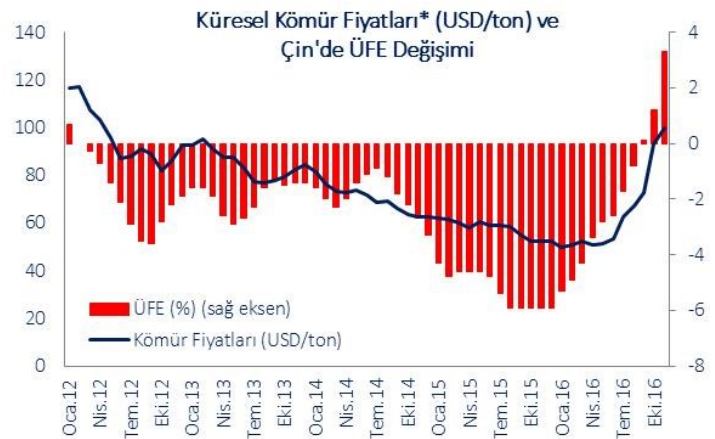
ABD'de başkanlık seçimlerini Trump'ın kazanmasının ardından yuan da diğer gelişmekte olan ülke para birimlerinde olduğu gibi değer kaybetme eğilimi sergiliyor. Sene başından bu yana yuanın dolar karşısındaki değer kaybı %6,5'e ulaştı. Yuanın değer kaybının devam edeceğinin sinyalini veren off-shore/on-shore USD/RMB dolar kurları arasındaki makas da Aralık başında açıldı. Çin Merkez Bankasının yuanın dolar karşısında değerini koruma çabası rezervlerin hızla gerilemesine neden oluyor. Yabancı para rezervleri Kasım ayında da 5 aylık üst üste izlenen erimesini sürdürerek, yaklaşık 70 milyar USD tutarında gerileyip 3,051 trilyon USD seviyesine indi.

Yıllık ÜFE artışı son 5 yılın en yüksek seviyesinde...

Kapasite fazlasında kesintiye gitme kararı alınmasının ardından kömür fiyatlarında gözlenen hızlı yükseliş ile çelik ve diğer inşaat malzemeleri fiyatlarında gözlenen artışların etkisiyle üretici fiyatları endeksi yıllık bazda %3,3 yükselerek Kasım ayında Ekim 2011'den bu yana en hızlı yıllık artışını gerçekleştirdi. TÜFE enflasyonu da gıda fiyatlarındaki yükselişlerin etkisiyle beklentilerin üzerinde %2,3 arttı.

Çin sermaye kontrollerini sıkılaştırıyor.

Çin hükümeti, 2016'nın ilk 10 ayında 530 milyar doları bulan sermaye çıkışı karşısında çeşitli önlemler almayı planlıyor. Çin Merkez Bankası Aralık ayında sermaye çıkışlarını kontrol altına almak amacıyla, bankalara sınır ötesi RMB cinsinden kredilerin aktiflerinin %30'unu geçmemesi ve her işlem başına lokal otoriteden onay alınması şartı getirdi. Çinli yetkililer 10 milyar doların üzerindeki yurtdışı şirket satın alımlarını da izne bağladı. Ayrıca, bir Çinli şirketin kendi yaptığı iş dışında ve 1 milyar doların üzerinde bir yurtdışı satın alımı yapması için de mutlaka izin alması gerekiyor. Yurt dışına yapılan 5 milyon dolar üzerindeki para transferlerinin de bildirilmesi gerekiyor. Önceden bu sınır 50 milyon dolar düzeyindeydi ve sadece dolar cinsi transferleri kapsıyordu.

Kaynak: IIF, Dünya Bankası, Reuters (*) Avustralya kömür fiyatları

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

ABD seçimlerinin ardından Çin-ABD ilişkileri...

ABD’de 8 Kasım’da gerçekleşen başkanlık seçimlerinde Donald Trump’ın sürpriz zaferi sonrasında uluslararası ticarete artan korumacılık endişeleri ABD’nin en yüksek dış ticaret açığı verdiği ülke konumunda olan Çin ile ilişkilerine yönelik soru işaretlerini gündeme getirmişti. Nitekim, seçim öncesi yaptığı konuşmalarında Trump, Çin’in para birimi yuanda manipülasyon yaparak para birimini düşük seviyede tuttuğu, böylece Çin’in uluslararası ticarete rekabetçi konumunu güçlendirmeye çalıştığını düşündüğünü açıklamıştı. Çin’den çelik ve lastik ithalatına çeşitli ithalat vergileri uygulayan ABD’de, Trump’ın ithalat vergilerini artıracığına yönelik söylemleri Çin’in Dünya Ticaret Örgütü’ne (WTO) konuyla ilgili şikâyetle bulunabileceği yönündeki haberleri gündeme getirmişti. Ayrıca, Aralık ayı başında Trump’ın Tayvan cumhurbaşkanı ile telefonla görüşmesi ve sonrasında Çin yetkililerinin tepkisi üzerine Trump’ın sosyal medya hesabından Çin’in Güney Çin Denizi’nde uyguladığı politikalara ve para biriminde devalüasyon çabalarına yönelik eleştirileri iki ülke arasındaki ilişkilerin gerilmesine sebep oldu. Tüm bu gelişmeler genelinde, Kasım ayındaki ABD seçimlerinin ardından Çin’de ekonomi politikalarına ilişkin Belirsizlik Endeksi’nin hızla yükseliş kaydettiği görülüyor. Artan politika belirsizliğinde, 2017 yılında Çin’de parti kongresinin gerçekleştirilecek olmasının da etkili olduğu düşünülüyor. Parti seçimlerinde mevcut genel sekreter Xi Jinping’in görevine devam etmesi bekleniyor.

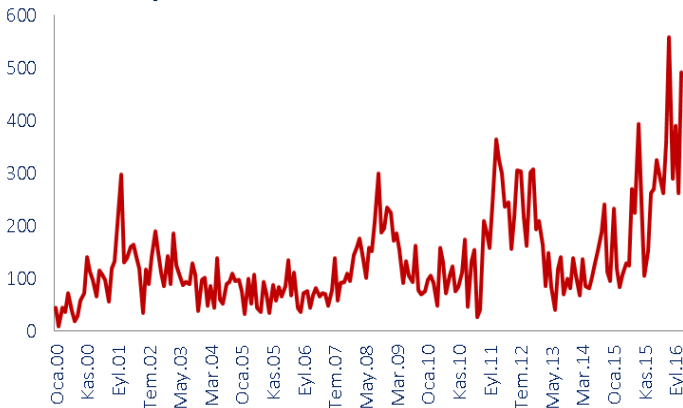
Dış ticaret bakımından ABD ve Çin birbirleri için vazgeçilmez durumda...

ABD ve Çin arasındaki ticari ilişkiler incelendiğinde, iki ülkenin de birbirleri için vazgeçilmez olduğu görülüyor. ABD, en büyük ithalat partneri olan Çin’den 2016 yılının ilk 9 ayında yıllıklandırılmış olarak 480 milyar dolar ithalat gerçekleştirilirken, Çin’e 112 milyar dolarlık da ihracat yaptı. İki ülke arasında dış ticaret hacmi 2015 yılında rekor seviyeye ulaşmasının ardından 2016’da bir miktar geriledi. Mevcut durumda iki ülke arasındaki toplam dış ticaret hacmi ABD’nin milli gelirinin %3,2’si düzeyinde bulunuyor.

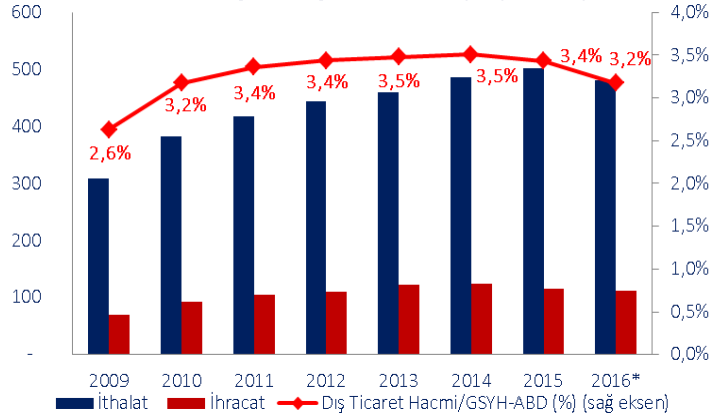
Türkiye ve Çin arasındaki ticarete yerel para kullanılması teşvik ediliyor.

Son dönemde gelişmekte olan ülke para birimlerinin dolar karşısında hızla değer kaybetmesi, bu ülkelerin dış ticaret faaliyetlerinde yerel para birimlerini kullanması konusunu yeniden gündemin üst sıralarına taşıdı. Türk Hükümeti’nin Çin, Rusya ve İran ile gerçekleştirilen ticarete yerel para birimini kullanmak için çağrıda bulunmasına yuanın uluslararası rezerv para birimi olması için çaba sarf eden Çin de olumlu karşılık verdi. Aralık ayında Çin döviz işlem platformu işletmecisi, aralarında TL’nin de bulunduğu 7 para birimi ile yuan arasında doğrudan alım/satım işlemi başlatacağını duyurdu. Ayrıca, iki ülkenin merkez bankaları arasında 2012 yılında imzalanan ve 2015 yılında limiti 12 milyar yuana çıkarılan para takası (swap) anlaşması çerçevesindeki ilk işlem (450 milyon TL tutarında) 30 Kasım 2016’da Mayıs 2015’te Tekstilbank’ı satın alan Çinli ICBC Bank tarafından gerçekleştirildi.

Çin Ekonomi Politikaları Belirsizlik Endeksi

ABD'nin Çin ile Dış Ticaret Hacmi (milyar dolar)

Kaynak: www.policyuncertainty.com, BEA (*) İlk 9 ay yıllıklandırılmış veri.

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

Çinli firmaların Türkiye’de yatırımları devam ediyor.

Türkiye’nin yenilenebilir enerji ve yerli kömürden elektrik üretimini teşvik etmesi Çin’in söz konusu alanlardaki yatırımlara ilgisini artırıyor. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Alanı kapsamında santrallerde kullanılan makine ve aksamların yerli üretimden karşılanması kararı sonrasında Çin’den ithal edilen ekipmanlara yönelik uygulanan vergilerin artırıldığı da göz önünde bulundurulduğunda, Çinli firmaların Türkiye’de güneş paneli üretimine yöneleceği tahmin ediliyor. Ayrıca, İğneada civarında kurulması öngörülen üçüncü nükleer santral inşası için Türk Hükümeti’nin Çinli yetkililerle görüşme yaptığı gündemde öne çıkan haberler arasından yer alıyor. Aralık ayının başında ise Çin’in akıllı telefon ve telekom ekipman üreticisi ZTE, sistem entegratörü Netaş’ın %48 oranındaki hissesini yaklaşık 101 milyon dolara aldığını açıkladı.

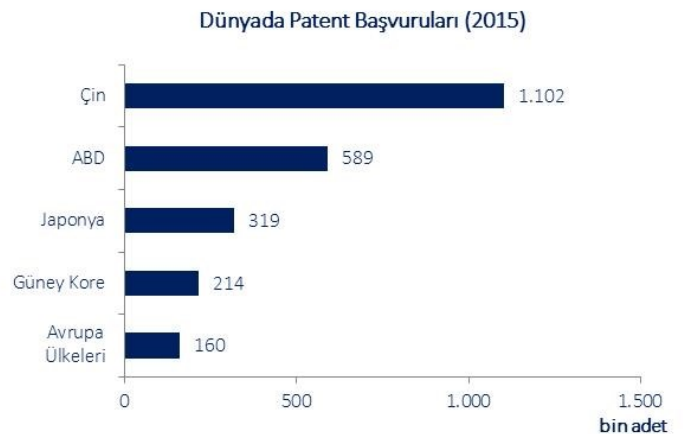
Son dönemde Türkiye, Çinli yatırımcıların ülkeye inşaat, sanayi ve enerji alanında yatırımlarını teşvik ederken Çinli turistler için de potansiyel bir lokasyon olarak öne çıkıyor. Rusya ve AB ülkelerinden gelen turist sayısındaki gerilemeyle zor günler geçiren Türkiye’nin verdiği kayıpları Çinli turistlerle telafi etmek için çalışmalar yaptığı görülüyor. Nitekim, geçtiğimiz günlerde Çin’e gerçekleştirilen ziyarette yılda en az 1 milyon Çinli turist Türkiye’ye gelmesi için ön anlaşma yapıldı.

Çin’den rekor patent sayısı...

Çin Patent İdaresi 2015 yılında yaptığı 1.101.864 patent başvurusuyla rekor kırdı. Çin’in patent başvuruları kendisini takip eden ABD, Japonya ve Güney Kore’nin toplam başvuru sayısının da üzerinde seyrederken, Çin’in yaptığı başvurular küresel patent başvurularının yaklaşık %38’ini oluşturuyor. Çin’in söz konusu performansı Çin Hükümeti’nin yaratıcılığı teşvik eden uygulamalarına ve fikri mülkiyet haklarını koruma konusundaki hassasiyetinden destek buluyor.

Çin’de siber güvenlik yasası kabul edildi.

Çin’in en üst düzey yasama organı Çin Ulusal Halk Kongresi Daimi Komitesi Çin’de siber suçlarının mal varlıklarının dondurulması ve çeşitli cezaların uygulanmasını kapsayan siber güvenlik yasasını kabul etti. Yasa kapsamında yurt içi ve yurt dışındaki siber saldırılara karşı önlem alan yönetim, kullanıcı bilgilerinin ve kullanıcı makineleri kontrolünün yasadışı yollarla ele geçirilmesine engel olmayı, haksız rekabet ve haksız kâr elde etmenin önüne geçmeyi hedefliyor. Öte yandan, yeni yasanın internet özgürlüğünü engelleyerek Çin’de faaliyet gösteren teknoloji firmalarının gelirlerini düşüreceği yönünde endişeler dile getiriliyor.

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü

(*) Ocak-Ekim dönemi

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

Çin'den iki dünya mirasına yatırım...

Çin Hükümeti, ülkenin güneybatısında yer alan Sichuan vilayetinde 1996 yılında Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından kapsama alınan Emei Dağı ve Leshan Büyük Buda Seyir Alanlarının korunması için 510,4 milyon dolar (3,5 milyar yuan) harcadığını açıkladı. UNESCO korumasına alınmasının ardından bölgeye gelen ziyaretçi sayısı 40 milyon kişiye, elde edilen gelir ise 50 milyar yuana ulaştı. Çin'de mevcut durumda UNESCO listesinde yer alan 50 doğal ve kültürel mirası bulunuyor.

İrtibat: Doruk Keser - Baş Temsilci

Türkiye İş Bankası A.Ş. Şangay/Çin Temsilcilik Ofisi

Tel: 0-0-86-21-504-708-82

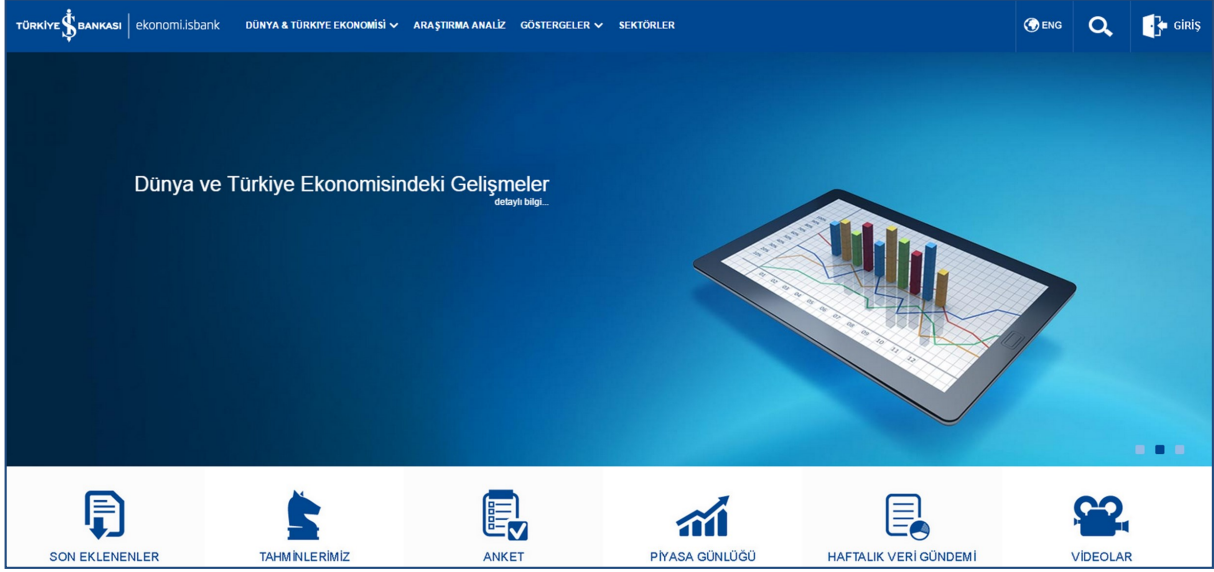
Fax: 0-0-86-21-504-708-85

doruk.keser@isbank.net.tr

shanghai.rep.office@isbank.net.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.